

Samenvatting

Op basis van de Verordening Voorzieningen voor Onderwijshuisvesting gemeente Maastricht 2015, kunnen de schoolbesturen van het basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs jaarlijks aanvragen indienen voor voorzieningen in de huisvesting (capaciteitsuitbreiding inclusief meubilair en onderwijsleerpakketten, aanpassing en herstel constructiefouten). Deze aanvragen worden opgenomen in het Programma Onderwijshuisvesting (hierna te noemen Programma OHV). In dit collegevoorstel wordt het Programma OHV 2017 ter goedkeuring voorgelegd. De totale kosten van het Programma OHV 2017 bedragen € 2.515.224,-- (inclusief BTW).

Beslispunten

1. Het Programma OHV 2017 (goed te keuren aanvragen) voor het primair en voortgezet onderwijs in Maastricht vast stellen volgens de specificatie van Bijlage I;
2. Het Overzicht OHV 2017 (af te wijzen aanvragen) voor het primair en voortgezet onderwijs in Maastricht vast te stellen volgens de specificatie van Bijlage II;
3. Het bedrag dat beschikbaar is voor de vergoeding van de aangevraagde voorzieningen voor capaciteitsuitbreidingen vast stellen op € 2.503.224,-- (inclusief BTW) en € 12.000,00 (inclusief BTW) voor herstel constructiefouten;
4. Toestemmen om het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg' (OOGO) met de schoolbesturen schriftelijk te voeren;
5. Raad informeren via Raadsinformatiebrief.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 18 oktober 2016

Conform.

1. Aanleiding

Jaarlijks kunnen de schoolbesturen van het basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs voor voorzieningen in de huisvesting (capaciteitsuitbreiding, aanpassing en herstel constructiefout) aanvragen indienen bij de gemeente voor opnemings in het Programma Onderwijshuisvesting. Dit conform de Verordening Voorzieningen voor Onderwijshuisvesting gemeente Maastricht 2015. Het College heeft besloten in te stemmen met de goed te keuren aanvragen (het Programma), de af te wijzen aanvragen (het Overzicht) en het voor de onderdelen van het Programma OHV 2017 benodigde bedrag vast te stellen.

De gemeente heeft de rechtmatigheid van deze aanvragen onderzocht. Het resultaat van het onderzoek is in een ambtelijk overleg met de schoolbesturen besproken.

De vaststelling van het Programma OHV (goed te keuren aanvragen) en het Overzicht OHV (af te wijzen aanvragen) is een bevoegdheid van het College (zie o.a. artikel 95 Wet op het primair onderwijs). Het budgetrecht blijft een bevoegdheid van de Raad. Doch bij de vaststelling van het Integraal Huisvestingsplan Kindcentra Maastricht 2015-2024 is aangegeven dat de portefeuillehouder het Programma Onderwijshuisvesting ter vaststelling aan de Raad zal voorleggen. Daardoor is abusievelijk een bevoegdheid bij de Raad gelegd, die de wetgever aan het college heeft toebedeeld. In de Raadsinformatiebrief zal de raad hierover worden geïnformeerd.

De verordening voorziet in een "Op Overeenstemming Gericht Overleg" (OGOO) tussen de portefeuillehouder en de schoolbesturen. Dit overleg vindt normaal gesproken plaats in de vorm van een zogenaamd sectoroverleg voor het primair respectievelijk voortgezet onderwijs. Sinds 2006 is het OOGO in overleg met de schoolbesturen schriftelijk afgehandeld, aangezien bij het ambtelijk overleg verregaande consensus werd bereikt. Voorgesteld wordt om dit voor 2017 op gelijke wijze af te handelen.

Mocht het schriftelijk OGGO reacties opleveren die van invloed zouden kunnen zijn op uw beslissing over voorliggend Programma en Overzicht, zullen wij u opnieuw in positie brengen om tot een eventuele heroverweging te komen.

2. Context

Ter uitvoering van de bij wet aan de gemeente opgedragen zorgplicht voor onderwijshuisvesting heeft de Raad de verordening vastgesteld. Het totaal van de ontvangen aanvragen wordt op basis van het bepaalde in de verordening opgedeeld in een zogeheten Programma en een zogeheten Overzicht.

Aanvragen om uitbreiding van capaciteit, aanpassingen bij de individuele scholen voor basis- en speciaal (voortgezet) onderwijs worden getoetst aan het Integraal Huisvestingsplan Kindcentra Maastricht 2015-2024 zoals dat door de Raad op 19 januari 2016 is vastgesteld.

De 35 basisschoollocaties en een groot deel van de kinderopvanglocaties, worden in Maastricht de komende 10 jaren geleidelijk samengevoegd tot integrale kindcentra. Enerzijds ingegeven door noodzaak (door ontgroening staat ruim een kwart van de scholen leeg), maar anderzijds uitmondend in meer kwaliteit in kinderopvang en basisonderwijs en een gezondere financiële positie voor alle betrokken partijen. De gemeente investeert ruim € 16 miljoen in de periode 2016-2021. Daarbij is afgesproken dat het benodigde budget per locatie door het schoolbestuur wordt aangevraagd middels de bekende procedure aanvraag Programma Voorzieningen Onderwijshuisvesting.

Wat betreft het (voortgezet) speciaal onderwijs is er een pas op de plaats gemaakt in afwachting van de ontwikkelingen rondom "passend onderwijs" en dient er een actualisering van het spreidingsplan plaats te vinden.

Per 1 januari 2015 heeft er een wetwijziging onderwijshuisvesting plaatsgevonden. Doel is de taken en het budget voor het onderhoud en aanpassingen van schoolgebouwen in het primair en speciaal onderwijs van gemeenten naar schoolbesturen over te hevelen. Schoolbesturen krijgen hiermee meer zeggenschap over de middelen om zo zelf te beslissen wanneer en hoeveel geld men dient in te zetten voor het algehele onderhoud van de schoolpanden en het omliggende terrein.

Voor het jaar 2017 betekent dit dat schoolbesturen van het basis- en speciaal onderwijs geen aanvragen meer konden indienen voor het reguliere buiten- en binnenonderhoud van het schoolgebouw en bijbehorend schoolterrein.

In de Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting gemeente Maastricht 2015 is hiermee rekening gehouden.

3. Gewenste situatie

Algemeen

Aan de vorming van Integrale KindCentra (IKC's) zijn enkele beleidsintenties verbonden. Zoals het realiseren van harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang (één regelgeving en één financiering); aanpakken van de toenemende tweedeling tussen kansrijke en kansarme scholen (segregatie); het optimaliseren van onderwijsachterstandbestrijding; en (in het zicht van passend

onderwijs) condities creëren waaronder kinderen in het reguliere onderwijs straks passende zorgarrangementen geboden kunnen worden.

De ontwikkeling van Integrale Kind Centra willen wij een natuurlijk en organisch proces laten zijn. De uitvoering van het nieuw vastgestelde Integraal Huisvestingsplan Kindcentra Maastricht zal jaarlijks, op basis van actuele leerlingenaantallen, verschuivingen van leerlingenstromen, financiën en veranderingen in regelgeving en nieuwe inzichten bij de schoolbesturen, steeds opnieuw bekeken en gewogen worden. Daarmee aangevend dat het Integraal Huisvestingsplan een dynamisch document is, dat de komende jaren op basis van voortschrijdend inzicht per locatie aangepast zal kunnen worden. Daarbij zal de gemeente steeds de volgende met de schoolbesturen overeengekomen uitgangspunten hanteren:

- Handhaven en realisatie van de inhoudelijke uitgangspunten van het Manjefiek Akkoord en de uitwerking daarvan zoals vervat in het IHP Kindcentra Maastricht 2015-2024;
- De feitelijke leerlingenaantallen/prognoses en ontwikkelingen in leerlingenstromen;
- De op dat moment geldende en te hanteren normbedragen en kwaliteits-, veiligheids- en milieueisen met betrekking tot onderwijshuisvesting;
- De reële werkelijke kostenopbouw rekening houdend met de op moment van uitvoering geldende marktprijzen/doelmatigheid/rechtmatigheid;
- Tweejaarlijkse bijstelling van de investeringsbegroting op basis van de realisatie.

De portefeuillehouder onderwijs zal de Raad steeds actief informeren over deze inzichten en wijzigingsvoorstellen en jaarlijks het programma onderwijshuisvesting ter vaststelling voorleggen.

Programma Onderwijshuisvesting 2017

Het Programma OHV 2017 omvat de voor het uitvoeringsjaar 2017 goed te keuren aanvragen. In Bijlage I geven wij u daarvan een specificatie.

Capaciteitsuitbreidingen/aanpassingen:

Basisonderwijs (BO)

El Habib

Het schoolbestuur vraagt om eerste inrichting van een 18^e en 19^e groep voor de uitbreiding van meubilair en onderwijsleerpakketten. De school heeft in het verleden reeds bekostiging ontvangen voor 17 groepen. Conform de leerlingtelling heeft de school recht op deze uitbreiding. U heeft reeds toestemming gegeven voor nieuwbouw van deze basisschool. Op basis van het aantal leerlingen (359 teldatum 1 oktober 2015) heeft de school in totaal recht op 2.300 m² welke in de nieuwbouw aanwezig zijn. In het oude gebouw was 1869 m² beschikbaar. De school krijgt derhalve een

uitbreiding van 431 m². Voor de uitbreiding van de 1ste inrichting heeft men op basis van de oppervlakte recht op een bedrag van € 58.224,--.

John F. Kennedy

De afgelopen jaren heeft er voortdurend een toename plaatsgevonden van het aantal leerlingen op deze basisschool. Prognoses geven aan dat de aantallen thans redelijk stabiel zullen blijven. De huidige capaciteit van het gebouw biedt echter niet voldoende ruimte om al deze leerlingen op een deugdelijke wijze te huisvesten.

In separate bijeenkomsten worden in het kader van het Integraal Huisvestingsplan gesprekken gevoerd om een toekomstbestendig schoolgebouw te realiseren passend bij het huidige en toekomstige aantal leerlingen. Op het Programma zal conform het IHP Kindcentra een bedrag worden opgenomen van € 1.500.000,-- ten behoeve van een permanente uitbreiding van de school. Van dit bedrag zal € 300.000,-- bestemd zijn als voorbereidingskrediet en € 1,2 mln. t.b.v. de permanente uitbreiding van het schoolgebouw.

In afwachting van de permanente uitbreiding is een tijdelijke uitbreiding noodzakelijk. Middels Programma 2016 is reeds een tijdelijke uitbreiding met twee groepslokalen voor één jaar toegekend. Aangezien een tijdelijke uitbreiding voor één jaar niet toereikend is, zullen de units blijven staan totdat de permanente uitbreiding gerealiseerd is. Een voorzichtige planning laat zien dat deze uitbreiding waarschijnlijk in 2019 opgeleverd zal worden. In het Integraal Huisvestings Plan is rekening gehouden met deze overbrugging tot realisatie. Derhalve zal voor deze tijdelijke huisvesting in de exploitatie voor betaling van de jaarlijkse huur een extra bedrag beschikbaar moeten zijn van € 100.000,-- voor de jaren 2017, 2018 en 2019.

Montessori

Het schoolbestuur heeft in 2015, vooruitlopend op de besluitvorming van het IHP Kindcentra, verzocht om medewerking te verlenen aan de omvorming van de Montessorischool tot integraal kindcentrum. Tevens wilde het schoolbestuur het schoolgebouw grondig renoveren/restaureren. Voor deze renovatie heeft het schoolbestuur, vanwege het feit dat het een Rijksmonument is een aanzienlijke bijdrage van de Provincie Limburg ontvangen onder de voorwaarde dat de gemeente een bijdrage als cofinanciering zou doen. De gemeente heeft enkele kleinere bedragen van oudere programma's onderwijshuisvesting welke nog niet waren afgewikkeld ter beschikking gesteld als cofinanciering. Het betreft een totaalbedrag van € 185.000,--. In een brief van de gemeente aan het schoolbestuur, is aangegeven dat deze bijdrage van de gemeente wordt meegenomen in het uitvoeringsplan van het IHP Kindcentra.

Het schoolbestuur verzoekt thans een financiële bijdrage van € 1.492.985,-- in de totale renovatiekosten in het kader van het programma onderwijshuisvesting ter beschikking te stellen. Vanwege het feit dat er in het vooroverleg alleen is gesproken over de bijdrage van € 185.000,-- en het budget voor onderhoud en aanpassingen vanaf 1 januari 2015 is overgeheveld van gemeente naar schoolbestuur, stellen wij U voor geen verdere bijdrage te verstrekken dan € 185.000,--. Het verschil tussen het aangevraagde bedrag en het toegekende bedrag ad. € 1.307.985,-- zal op het Overzicht worden geplaatst. Dit bedrag zal worden afgedekt door de provinciale monumentensubsidie en de eigen inbreng van het schoolbestuur.

St. Pieter

Voor de renovatie van BS St. Pieter is in het IHP Kindcentra een bedrag van € 300.000,-- opgenomen. Het schoolbestuur heeft zonder voorafgaand overleg met de gemeente reeds op eigen gelegenheid de renovatie uitgevoerd en vraagt middels het Programma onderwijshuisvesting 2017 een financiële bijdrage van € 1.095.786,--. Aangezien er geen vooroverleg heeft plaatsgevonden over de uitvoering van de renovatie en vanwege het feit dat het budget voor onderhoud en aanpassingen vanaf 1 januari 2015 is overgeheveld van gemeente naar schoolbestuur, stellen wij U voor slechts een bijdrage van € 300.000 te verstrekken. Vooralsnog gaan wij er vanuit dat dit de maximale bijdrage van de gemeente is. Controle van de uitgevoerde werkzaamheden in relatie tot het decentraliseren van het onderhoud per 1 januari 2015 zal uiteindelijk het definitieve bedrag laten zien, waarbij wij er vooralsnog vanuit gaan dat € 300.000 het maximale bedrag is. Het verschil tussen het aangevraagde bedrag en het toegekende bedrag ad. € 795.786,-- zal op het Overzicht worden geplaatst.

De Vlinderboom

Schoolbestuur MosaLira heeft besloten om Basisschool de Schans in de wijk de Heeg per 1 augustus 2016 te sluiten. De verwachting is dat een (groot) deel van de leerlingen van de Schans zich laat inschrijven bij Integraal Kindcentrum de Vlinderboom in Heer. Om deze toestroom van leerlingen op te kunnen vangen is er een tijdelijke uitbreiding nodig voor een periode van ca 3 jaren middels het plaatsen van units. De verwachting is dat het leerlingenaantal na realisatie nieuwbouw IKC De Heeg over 3 jaar zal dalen en dat er in het hoofdgebouw van De Vlinderboom voldoende ruimte is voor de leerlingen van het voedingsgebied van De Vlinderboom. Voor de tijdelijke uitbreiding zal in de exploitatie voor betaling van de jaarlijkse huur een extra bedrag beschikbaar moeten zijn van € 60.000,-- jaarlijks tot einde noodzakelijke uitbreiding.

IKC de Heeg

Basisschool de Schans wordt per 1 augustus 2016 door schoolbestuur MosaLira definitief afgestoten. Resteren er in de wijk nog de basisscholen de Kring en de Perroen. In het IHP Kindcentra heeft de Raad besloten deze drie basisscholen samen te voegen tot één Integraal Kindcentrum. Meest centrale locatie ten opzichte van de wijken De Heeg, Eyldergaard en Heer is de huidige locatie van Basisschool de Schans aan de Borghaag 25. De locatie ligt midden in het huidige zorggebied van de drie basisscholen. Dit gebouw is echter toe aan een (ver)nieuwbouwing/renovatie. Op basis van diverse overwegingen besluiten wij tot nieuwbouw, daarmee een modern nieuw schoolgebouw realiserend waarin toekomstbestendig onderwijs kan worden gegeven.

Overwegingen zijn;

- De ligging ten opzichte van sporthal De Heeg; de huidige gymnastiekzaal naast Basisschool de Schans en de gymnastiekzaal bij basisschool De Kring kunnen worden gesloopt, waardoor de exploitatie van Sporthal de Heeg wordt verbeterd; de huidige Sporthal de Heeg ligt binnen een acceptabele loop afstand van de nieuwe school waardoor de leerlingen gymnastiekonderwijs kunnen genieten in deze sporthal;
- Nieuwbouw kan gerealiseerd worden rekeninghoudend met een door het schoolbestuur nieuw ontwikkeld onderwijsconcept;
- Vanwege het feit dat basisschool De Schans eerst wordt gesloopt, kunnen de basisscholen de Perroen en de Kring in gebruik blijven totdat deze gezamenlijk in het nieuwe IKC de Heeg worden gehuisvest;
- Het terrein van het nieuwe IKC de Heeg wordt zodanig ingericht, dat de ingang is gericht op het centrum van De Heeg;
- Met de realisering van een nieuw, modern en toekomstbestendig schoolgebouw inclusief inrichting van de buitenruimte wordt het “weglekken” van leerlingen naar andere basisscholen in de omgeving voorkomen;
- Voor de locatie van basisschool De Perroen aan de Rijksweg kan na verplaatsing eenvoudiger een andere invulling worden verkregen.

Voor het onderzoek naar nieuwbouw zal voor Programma 2017 een voorbereidingskrediet worden opgenomen van € 300.000,--. In het IHP Kindcentra staat een indicatief bedrag opgenomen van € 3,3 mln. Middels de voorbereiding zal moeten blijken welk bouwbudget er daadwerkelijk benodigd is. Het benodigde budget zal conform besluit van de Raad van 19 januari 2016 worden meegenomen bij het programma onderwijshuisvesting 2018.

Speciaal Onderwijs (SO)

Voor het speciaal onderwijs zijn geen capaciteitsuitbreidingen aangevraagd.

Voortgezet onderwijs (VO)

Voor het voortgezet onderwijs zijn geen capaciteitsuitbreidingen aangevraagd.

Constructiefouten

Basisonderwijs (BO)

SBO de Sprong

Het schoolbestuur vraagt om vervanging van de zinken afdekkappen bij de diverse dakvlakken. Uit een bouwkundige rapportage van RvK Bouwconsult BV en een gemeentelijke bouwkundige is gebleken dat de huidige afdekkappen de nodige gebreken bevatten welke onder constructiefout vallen. Voor het Programma OHV 2017 zal derhalve een bedrag van € 12.000,-- beschikbaar worden gesteld voor het vervangen van alle afdekkappen van het schoolgebouw.

Speciaal Onderwijs (SO)

Voor het speciaal onderwijs zijn geen voorzieningen tot herstel van constructiefouten aangevraagd.

Voortgezet onderwijs (VO)

Voor het voortgezet onderwijs zijn geen voorzieningen tot herstel van constructiefouten aangevraagd.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De schoolbesturen zijn autonoom opdrachtgever voor de uit te voeren onderhoudsactiviteiten. In het kader van het overleg over de wijze van uitvoering en de bepaling van de hoogte van de te vergoeden kosten (bekostigingsbesluit) zullen wij aspecten als duurzaamheid en gezondheid meenemen. De gemeente Maastricht heeft hoge ambities op het gebied van duurzaamheid en energie. Zo wil de gemeente Maastricht in 2030 klimaatneutraal zijn.

In de gesprekken over de wijze van uitvoering zullen wij kijken hoe wij bovenop de wettelijke eisen een zo hoog mogelijk duurzaamheidsresultaat kunnen realiseren.

Conform de in de verordening opgenomen bepalingen dienen schoolbesturen zich bij het uitvoeren van de op het Programma onderwijshuisvesting geplaatste voorzieningen te houden aan de in de gemeente Maastricht geldende aanbestedingsregels, inclusief duurzaamheidscriteria.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

1. Investerings onderwijshuisvesting

Investerings voor capaciteitsuitbreidingen o.a. verbouw/nieuwbouw, aanpassingen en eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair. Deze investeringen zijn noodzakelijk om in een goede huisvesting te voorzien.

Voor de eerste fase 2015-2019 van het IHP Kindcentra Maastricht 2015-2024 is dekking van € 10.085.000,-- gevonden vanuit het bestaande investeringsbudget Onderwijshuisvesting en het restant ad. € 6.150.000,-- is door de Raad afgewogen bij de Kaderbrief 2016. Het programma onderwijshuisvesting 2017 wordt uit deze 1ste fase betaald.

2. Tijdelijke huisvesting

De kosten van tijdelijke huisvesting 2017 betreffende IKC John F. Kennedy en IKC De Vlinderboom ad. € 160.000,--, komen ten laste van de exploitatiebegroting 2017.

De extra uitgaven worden nagenoeg gedekt door het niet langer noodzakelijk zijn van de huur van een voormalige MAVO in de gemeente Meerssen ad. € 150.000,-- per jaar t.b.v. het Instituut voor Orthopedagogisch Onderwijs.

3. Herstel constructiefouten

Het betreft de uitgaven van herstel van constructiefouten aan schoolgebouwen van het primair-, speciaal- en voortgezet onderwijs.

Deze uitgaven zijn noodzakelijk om de gebouwen op een adequaat kwaliteitsniveau te houden. Dekking kan geschieden uit de exploitatie onderwijshuisvesting.

9. Aanbestedingen

Conform de in de verordening opgenomen bepalingen dienen de schoolbesturen zich bij het uitvoeren van de op het Programma onderwijshuisvesting geplaatste voorzieningen te houden aan

de in de gemeente Maastricht geldende aanbestedingsregels, inclusief duurzaamheidscriteria. Bij Europese en openbare aanbestedingen worden de schoolbesturen desgevraagd vanuit de gemeente ondersteund in de procedure.

10. Participatie tot heden

De aanvragen zijn door de gemeente beoordeeld op hun rechtmatigheid. De bevindingen hiervan zijn in een ambtelijk overleg teruggekoppeld met het betreffende schoolbestuur. Tijdens dit ambtelijk overleg zijn ook de uitvoeringsaspecten met de schoolbesturen besproken.

De verordening voorziet in een 'Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) tussen de portefeuillehouder en de schoolbesturen. Dit overleg vindt normaalgesproken plaats in de vorm van een zogenaamd sectoroverleg voor het primair respectievelijk voortgezet onderwijs. Sinds 2006 is het OOGO in overleg met de schoolbesturen schriftelijk afgehandeld, aangezien bij het ambtelijk overleg verregaande consensus werd bereikt. Voorgesteld wordt om dit voor 2017 op gelijke wijze af te handelen.

Mocht het schriftelijk OOGO reacties opleveren die van invloed zouden kunnen zijn op uw beslissing over voorliggend Programma en Overzicht, zullen wij u opnieuw in positie brengen om tot een eventuele heroverweging te komen.

11. Voorstel

1. Het Programma OHV 2017 (goed te keuren aanvragen) voor het primair en voortgezet onderwijs in Maastricht vast stellen volgens de specificatie van Bijlage I;
2. Het Overzicht OHV 2017 (af te wijzen aanvragen) voor het primair en voortgezet onderwijs in Maastricht vast te stellen volgens de specificatie van Bijlage II;
3. Het bedrag dat beschikbaar is voor de vergoeding van de aangevraagde voorzieningen voor capaciteitsuitbreidingen vast stellen op € 2.503.224,-- (inclusief BTW) en € 12.000,-- (inclusief BTW) voor herstel constructiefouten;
4. Toestemmen om het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg' (OOGO) met de schoolbesturen schriftelijk te voeren;
5. Raad informeren via Raadsinformatiebrief.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Normaliter volgt er na vaststelling van het Programma onderwijshuisvesting een overleg met de schoolbesturen over de uitvoering. Tijdens het ambtelijk overleg in het voorjaar van 2016 zijn de uitvoeringsaspecten reeds met de schoolbesturen besproken en is er overeenstemming bereikt.

Mocht het noodzakelijk zijn alsnog nader overleg hierover te voeren, dan worden hiervoor in december 2016 afspraken gepland met de betreffende schoolbesturen.

Als er overeenstemming is over de wijze van uitvoeren, dient het schoolbestuur voor de betreffende voorziening een bekostigingsbesluit aan te vragen bij het College. Middels het afgeven van een bekostigingsbesluit, gevolgd door een afrekening, vindt ten slotte de definitieve beschikbaarstelling van de gelden plaats.

Collegevoorstel